

Borut Hribar, fotograf

Borut Hribar se je kot amaterski fotograf usmeril predvsem v dokumentarno fotografijo. Fotografirati je najverjetneje začel ob planinarjenju že v tridesetih letih 20. stoletja¹. Sledil je usmeritvi planinske fotografske sekcije², ki si je zadala nalogo dokumentiranja naravnih lepot. Fotografi so se naslanjali na pikturalistično tradicijo slikarstva (predvsem impresionizma) in so pogosto posredovali podobe narave skozi svetlobne in atmosferske učinke (dež, megla, sneg). Najštevilnejše Hribarjeve planinske fotografije so zimske podobe Pohorja, predvsem v okolici Ribniške koče. Ohranjenih je tudi nekaj dokumentarnih fotografij Maribora in okolice iz petdesetih in šestdesetih let (osvoboditev Maribora, delovne akcije po drugi vojni, panorama Maribora v petdesetih letih). V šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja je kot fotograf pri podjetju Tehnogradnje dokumentiral gradnjo mariborskega mostu, jeza in kanalov v Melju ter strojnice v hidroelektrarni Zlatoličje.

Ob dokumentarni fotografiji pa najdemo v Hribarjevi zapuščini tudi okoli dvajset povsem drugačnih fotografij. Gre za bližnje podobe rastlinskega sveta oziroma povečave, ki pozornost usmerjajo na podrobnosti, kot so cvetovi, dlačice, semena, pore, listni žilni sistem itd., da bi opozoril na lepoto mikrokozmosa. Podobne fotografije rastlin (povečane posnetke bele omele in sončnice) je v reviji *Ilustracija* leta 1931 objavil Janko Skerlep, ki je bil prav tako kot Borut Hribar fotograf in navdušen planinec. Lara Štrumej ugotavlja, da je za to vrsto fotografije pri Skerlepu spodbuda verjetno prišla preko planinske fotografije, opozarja pa tudi na nenavadno sorodnost s podobami iz knjige *Die Welt ist schön* [Svet je lep] Alberta Rengerja-Patzscha iz leta 1928³. Makrofotografija Boruta Hribarja najverjetneje sodi v isti čas (prva polovica tridesetih let), pri čemer Hribar uporablja tudi postopek fotograma. Gre za postopek, pri katerem ne uporabljamo fotografskega aparata: predmet položimo neposredno na fotografski papir in z osvetljevanjem dosežemo, da neizpostavljeni deli papirja postanejo črni, zakriti deli pa beli. Takšni pristopi so bili v tridesetih letih del modernističnih tokov. Nenavadno kadriranje, nove tematike, ptičja perspektiva in podobno so bili del umetniškega izraza različnih avantgard in umetniških tokov, kot sta »novo gledanje« (Neues Sehen) ter nova stvarnost (Neue Sachlichkeit). Žal se Hribarjevi negativni niso ohranili, tako da danes ni mogoče ugotoviti, ali je bilo izletov v umetniške vode še več.

¹ Član Planinskega društva je bil od leta 1925.

² Planinska društva so imela fotografske sekcije še pred ustanavljanjem fotoklubov, zato so zelo pomembna za začetek aktivnega fotografiranja. Fotoklub Ljubljana je bil ustanovljen leta 1931, Fotoklub Maribor pa 1936.

³ LARA ŠTRUMEJ, »Od pikturalizma k modernizmu v fotografiji slovenskih avtorjev«, katalog *Na robu: vizualna umetnost v kraljevini Jugoslaviji 1929–1941*, Moderna galerija, Ljubljana 2019, str. 369.